Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИЙ СОЮЗ КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШИНАРА, 25 МАРТ, 1986 ШУ. ★ № 36 (7227). ★ Мах 3 кеп.

ЛОВЦА БАККХАРАХ АЬННА БАРКАЛ

КПСС XXVII съезд хинначул хьалхенн общественни деятелехьарIа дуккха поцаш кхьаьчад сога партийни кхыча общественни организацешкера, къаьхьагIакхошкера со кха е КПССС ЦК Генеральни секретарлла хержарца дувзаденна.

Уж ловцаш бахьан долаш дег тIара баркал оал аз. Цар цIенкха а хьажоях, КПСС XXVII съездо лаьца, мохк социально-экономически дегIабоагIонгара сихдара тIаберзабаь стратегически кинкъ дерригача халкъа пIелгалех, хIара сага гIулакх хилар. Дагахь бе безар бохкха болх ба. Уьх шерре а белгалара гIа бакхха беза съездо хьалха яьха планаш кхоачашъ яргахь. Керда общество хьалъяро цкъа оттадеь Iийнадац вайна хьалхахь исторически поархIам бола деххарах. ДIахкха ханакха уж толIаме кхоачашъ — ишта да советски халкъо бокъонца лаьрхIар.

Ловцаш кхаьчад доазол деъхьарча паччахьалкхенй пачча-тахан 30 гектар горех дIае сеан а бе уж.

Къаьстина бохкха теркам тIабохийт механизаторашца гуьрахь дувча ялатий кхашта. Укказа мапка бахьнца па Iеш, эшап йоха удобреннаш а тайсай.

Кийчуьн да хьажкIаш лелаяр а. Цар гуггахье а лаьтта а аьхь, кхашка дIайоаржалъй органически а минеральни а удобреннаш. Дукха ха йоаццаш манха а баьккхб.

— Уьх шера 70 гектар тIа гина лаьрхIа хьажкIаш лелаерьга сага, — йоаь совхоза кIэлгалхочо, — уж хургьа «ВИР-42», «Одесский-10» яхача фух.

Вларчача дийнаьха болх бер е «Победа» яхача совхоза а кхашкара трактораш. Сайрийна арадаьлъяча кхъьаьга ма баолгетено кхам бирс комсомольски хIайнадац 30 гектар тIа, горох дIаера балхаш йистебалнад.

Вlаьстан балхаш кхы а сихлуп доагIа.

П. ГАГИЕВ.

СССР 50 шу дизара цIерагIча Грозненски химически заводе ОТК лаборантка Тищенко Анна Васильевнас болх бу 25 шу дизад. Цу шерашка шиъ балха тIа Iалъмате йоккха опыт Iоаьлъ цо. Цудухьа цун вIашIIехьдоал массе а тайна анализаш е, уж тIехдика мара ца хилийта. Цун къаьхьгача толамаш белгал а доахан, Анна Васильевнайна тайпна совгIаташ дукха да.

СУРТА ТIА: ОТК лаборантка А. Тищенко.

А. КАИСИНОВА сурт.

СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ

СССР Лакхехьарча Совета Президиумо вIашагIъеллай ерригисошни вычислительни техниканен информатиканен йола СССР Паччахьалкхен комитет.

Съезда делегата дувц

ХАНО ДIАДЕХ

Парте аргIанарча форума балха юкъе данхьалоацаш хинна делегаташ шIабийрзаб. Уж хIанз шоашца къаьхьагача коллективашца съезда материалаш шерра дIайоьжийтина, Iилма - техничеши прогресс дегIайоалаелга сихдара, производствена интенсификацин елга дизза чакхдаккхара, парте планаш де лерхIарашца массане а юкъара гIулакх доагIах нах дIакхетабеч ба. Тахан оаха дош ду КПСС XXVII съезда делегата, Гудермесски машинаски инструментий завода токарий бригада бригадира Кириченко Галина Федоровнайна.

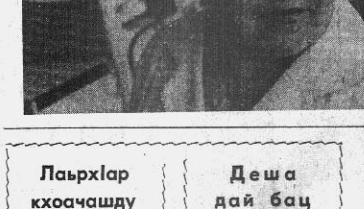

Аз, мугIареча болхлочо, доккхал ду КПСС XXVII съезда балха юкъе данъа лаца сий ираз хиларах. Къаьстера тIоагIа дег чу бинар сона КПСС ЦК Генеральни секретара нов. М. С. Горбачева law Политически доклад. Се шин бера наза хиларах царна, доккха барнал оал аз Коммунистически партена, Советски паччахьалкхена бераш долча поанол цо хаддаь за къаьстта чIоагIа йоаххо еш хиларах.

Производствена интенсификаци яра керттера средство — Iилма - техничеши прогресс сихъьолгеи, обществена производственни пизаш оьлангара дена эргадоахйлеи долгах дийцар съезда трибуна тIара къаьмальпш дьача делегаташ. Тахан дукхала хьокхамаэта тIера уйла диналлп эффективносташ тIедерзе езнига белгалдоахар пар.

ХIанз а дупха ихоачамбоаларан пийлеу комплексеи бригадаЙ балха тIа. Парте цаI да балха тIа бухсоошлаи хьакхинчхоь доаттIаш — пар массане а юкъара хиларг. Цудухьа тIарпе эпаш — дар пи къаьстеаме лаьцача дакъеа коэффициентага хьежка хIла деза, хIаранне саьстенан лаьца хиларга къежка маьрша, ауттух баргбан дукача хьокхамашка кхача. Цох лаьца а дийцар оаха съезде.

Къаьстена оасарне лаькхеча дукха тIама тийна да техникан. Цудухьа съезде йоагIгIан йола критина йир стаьнсаьдерашта. Производствена хано дIадехарашка хьежка жа ец уж.

Боахама доал делгта, аьнад съезда лъца ЦПСУ Политически доклада тIе, халданза эргадоахаш тоадеш дезаш да. Цхьабаьнга, хIанзара хьа а кIезиг-дукха тоадарах кхоачам бе йиш йоаш дац — оьлангара денз реформа янза эргыш. тIоагIа пийсеи актуальни деташ да уж! Тахан производстве этта хьал минтад аьлча, хIанзазда баьча тайпара болх бе йиш йоацаш да. Хаддаза IаIхьалхашка ахара эшар да хIаравар, моллагIча участие ше вар аьнна, биоза бекхтокам кхетабеп, шийпа тIадилъяча пIуьяккх бахьнаш а лехаш кIалхарвала а ца тIерташ, динкча дас санна производствоь дог лаааш къежкаеллта.

ХIанз наIна хьалхашка латта эгIара хьалхара дехкар съезда решенеи маIан а чулоацан а хIара партийни организацинаIега, хIана коммунистага, хIара советски сагага данкачийтарах, уж дувнилара а йоацаш кхоачашъера пийса вIашIIехьдаккхар дз. Цу дакъе эгIара доккхаIа дола дакъа кхоач юкъыаралор партийни организацешка.

ХIанз кIезига дувца бе-заам бар са тхоай бригалах лаьца. Съездера со IIахьа-чача дийнаьха хьалхара кхаьрача план шоош кхоачашъярах рапорт делар сога бригадерча наха. Планал сонна бутт чакхбалазехь кхы тIа а арахецарца массера зэар сома маьха медицински инструменташ. Комплексни доаркIаш я тхо поллентин. Цабахьа хьалхара тIаберзабаьнга пIеннар 365 тоин маьра аз. Соазка цу юкъа схучунца пийсйина из 129 тоне кIезигага IA. ХIанз хIара дийнахьа колхозхоша молладеза дIайолъйтер. 5,5— 5,6 тоннал дукхагIа хилар.

Нагахьа санна дIада. хача шера ухх хана хIара цкъаьча IаттагIа ера йоаьккхан хиннар 6,6 — 6,7 килограмм хиннаяле хIанз йоаккхар 5,4 килограмм мара яц.

Лаьрхlар кхоачашду

Ухх бетта чотагIа 85 зэар сома маьха продукци потребителашка дIа а ихоачийташ, чакхбаьккхар дIабаха ши бутт «Октябрь нефть» НГДУ мехкдаьтахошца. «Iаьржа дошуь» данхьара планаш 101 процент кхоачашъйир цар. БоагIача йоаргIа маIи ахи процент лаккIир къаьхьага-ма овсарле. Ишта дика къаьхьет цар марта бетта а.

Опытни инженераш Чередниченко Михаил, Григорьян Валерий, Дадагов ТIаIир керте латтача кхаь цеха коллективех цхьаьккха а ши шийтIагIча пятилетна хьалхарча шера тIаийна декхарашца тIехкхоачаш ца деш.

Деша дай бац

ДIадахача шера паччахьалхенга шурен дулхи дохкара пIанаш толамаш кхоанашъьар Грозненски районе. 1 Мая цIерагIча колхоза хьайбаш леладеранна. Цхьабаьнгьа, шийтIалагIча пIанаш-ка хьалхарча шера эсала къаьхьг.

Ишта, хьалхарча квартала планагIа йохка йоагIар 580 тоин йолаш шин бетгеи пIанаш дийнахьеи пар паччахьалхенга дIаеннар 365 тоин маьра аз. Соазка цу юкъа схучунца пийсйина из 129 тоне кIезигага IA. ХIанз хIара дийнахьа колхозхоша молладеза дIайолъйтер. 5,5— 5,6 тоннал дукхагIа хилар.

Нагахьа санна дIада. хача шера ухх хана хIара цкъаьча IаттагIа ера йоаьккхан хиннар 6,6 — 6,7 килограмм хиннаяле хIанз йоаккхар 5,4 килограмм мара яц.

19 АПРЕЛЕ — КОММУНИСТИЧЕСКИ СУББОТНИК

Нохч - ГIалгIай гIишлоп управленена чуйоагIача цIеноп деча комбината ерригача подразделеннеча митингаш чакхъьаьккхай 19 апреле коммунистически субботник дара москитанца ПIабодабаь бо-лам хьаллоацаш.

ДукхагIа бола нах шоай массазарча балха моттигашца пIкъаьгетап чурга. Хlаьта хьалъеш йола лоарIаме обореташ кIезига яц. Царех я минроработе ниха чубка лаьрхIа йола йоккха комплекс. Богдан Хмельницке цIерагIча удмагIа 71 а 35 а квартира йола цIеноп, кхы пIкъаьгена доарIаме объекташ.

Митингашка къамаьл даьча «РСФСР заслуженни гIишлонхо» яха цIи лелаеча монтажникий бригадира Цечоев Iаддал - Хьамида, отделочницай бригадира Котинов Беж-Хаза, кхыкар гуьйбеча-раш тIахьийхар В. И. Ленин вьа 116 шу дузача денна хетадаь къаьхьгача цIей лакха орнаеннаш хIанз йоаккхар — 850 сар араваргча субботнике дакъа лаца, хIаьта па-рех 700 гаргга сар цIоай масазара балхаш деш хургба.

Дукхагlча дакъе хьажкIаш, цекара сеекlаш, цхьан шера тIаIовла баьцаи а ба-лаш йлх эзар гектара тIа тайп-тайнара культураш дIае сеаш. Царех хIаране юкъера лаьрхIача 40 гектара тIа маьха боаних, норма 25 гектар йолаш.

Уж шера 150 гектара тIа хьалхлеерьга коартолаш. Са-жалкашша уж дIаюьш боаих Нохч - ГIалгIай АССР Ла-хкехьарча Совета депутат

директора Э. Нарисова. — Уж шера совхозе комсаш индивидуальни тайпара делаеш лаьрхIаз.

Гентарнинкашца юкъе дIадеъкаш латт комсий ихаш. Цу хьажкIаеча пахаша дукхиха а договорашца оттадьяь совхозо.

«Изабелла» яхача фух йола комсаш йоIаш — боахкача паха гаргагIорт тех.

— Паччахьалкхено оттаяь планаш тIехкхоачашъе хIай-нига ихоачарга ашина хет со-на, — йоаь директора. — Хlаиалге а уйла ю оаха чуэна лерхIа комсаш маьхала яха-ра. Уж дукхагIъярш бахача пахага йохкарьяь.

...Хьинаре къаьхьгаш ба совхозна болхлюй яхкина. Тракторнстаи А. Ваймурадо-ва, хIара уйлайеи лаьр пахача ни бIаь гектар йолча лаьтта маьна баьккха баьнаб. Механизатораш В. Хаи-ни, А. Масаев, В. Гатиев, М. Сатиханов 63 гектар йола пахаи тIа лиоцена дIаюьш ба. Царех 33 гектара тIа ги-лаьрхIа «сенисея» яха фу дIадийнбад цар. Цул совгIа

* * *

Къаьстта хьинар айдена къаьхьет Котиев Шимохас, Ведзиков Мурада, Оздоев Вийсолта, Хаштыров Хьажмурада, Торшхоев Малхъа-зет, Царех хIаране юкъера лаьрхIача 40 гектара тIа маьха боаних, норма 25 гектар йолаш.

Уж шера 150 гектара тIа хьалхлеерьга коартолаш. Са-жалкашша уж дIаюьш боаих Нохч - ГIалгIай АССР Ла-хкехьарча Совета депутат

тахан 30 гектар горех дIае сеаш а бе уж.

Къаьстта бохкха теркам тIабохийт механизаторашца гуьрахь дувча ялатий кхашта. Укказа мапка бахьнца па Iеш, эшап йоха удобреннаш а тайсай.

Кийчуьн да хьажкIаш лелаяр а. Цар гуггахье а лаьтта а аьхь, кхашка дIайоаржалъй органически а минеральни а удобреннаш. Дукха ха йоаццаш манха а баьккхб.

— Уьх шера 70 гектара тIа гина лаьрхIа хьажкIаш лелаерьга сага, — йоаь совхоза кIэлгалхочо, — уж хургьа «ВИР-42», «Одесский-10» яхача фух.

Вларчача дийнаьха болх бер е «Победа» яхача совхоза а кхашкара трактораш. Сайрийна арадаьлъяча кхъьаьга ма баолгетено кхам бирс комсомольски хIайнадац 30 гектара тIа, горох дIаера балхаш йистебалнад.

Вlаьстан балхаш кхы а сихлуп доагIа.

П. ГАГИЕВ.

Хьинареча къаьхьегамаи унахцIенача вахарои тIехьа

ОПЫТ УЛЛУВ Я

РЕЙД

Тха рейдови бригадо шийна хьалхашка отгадеь денхьар Назрановски района къаьхьгама коллективашца, торгове предприятешка малар дIадьаккха. Iилма дикагIонна опыт дIайоьжийтига, дишна дисарашт гучадоахийга, а уж дIадахара теркам тIаберзабелга я.

Маларца къовсам доаттабара дIа-са йоаржаг мегарIойлаш дикка опыт Iоаьлъ ГI. Ахриева цIерагIча «Электроинструмент» завода коллективо. Соцам врабайшича хьалхарча денкона завода партбюроси профкомоси цхьана заседани а яь, дийнар малар мелилгеи алкоголизмни дIаяккхара шоай предприяте де деларех.

Ерригача коллективана дIаболовийтаб партеи правительстван тIаийача соцамий чулоацам. Маларашта духьа-на задача проблема ерригIойлаш шиъ лоIаме йола общество а комисси а вIашагIъеллай. Совета чубоагIа заседе лоарIаш, боаман боланах.

Ший лоIамагIа йолча общества совето заводе малара духьала бечча беррирача балха хоадам бетта. Антиалкогольни къовсам чIоагIбара хоадам болла мероприятеи оттта а яь, партбюро заседане тIоагIъяь. Агитаторашца, политинформаторашца, профкома а ВЛКСМ комитета а активисташа завода ерригача подразделеннеша дIабоьзийтаб тIехдыккха малар мелилари алкоголизми дIаяккхара де деларий къежкъеха бола дIабубелигга, дахленнай къаьхьегама овсарле.

Малар дIадаккхара къаьхьегама хьалхар айдара. бьта, салалара хьалаш тоадара хоадам болла мероприятеи а отталь, болх беш я Назрановски мелхеслова коллектив а. Малара тIакхуьнг бераш белгал а баьха, царца индивидуальни болх бу, цхьа участок йитаяь хIара дийнахьа яхар мо тIалъожам ца доаттабеп. Вёррига а комсомольски, профсоюза а комсомола а активисташ оарIагIбакхаб малараш мелилга тIендаь коллективера дIадахара.

Малар мелари алкоголизми дIаяккхара де деларий къаьхьеъа бола КПСС ЦК сецам кхоачашбара белгалга болх бу района кхы а дукхача предприятеиа.

Хьинаре къаьхьгам вIашIIехьбаккхара, бьта унахцIена хьалаш хьалаш хьаэца мегарIойлаш диэка опыт Iоаьлъ район предприятешка. Цхьабаьнгьа из дIа-са йоаржагага, цох пайда эцара де деэар дац ухказа.

Кастта шу доал тIехдыккха малар мелари алкоголизми дIаяккхара де деларий хьаэца бола комсомола е профсоюза активисташ хилча.

Коллектива вихар дуцшн пенгаеет арахецаш. Кхаметтех шоашца хьаденна маларах деала де дувшап доаладаланата а маьха бIарг Гроэне тIо-ваьлар тхога завода директора М. Хаутова.— Цигача и шоашв тхо объединени а шоана эша мероприятеи а. Со шуна въамаьл деш вагIа мукъа каи болх сена латт тха, — аьнна дIаэахар.

Дувцаюх тахан хьалха сеца латтаи уьхьа болх. Цхьаша эпаш уьх предприятена новкъарле е: е электроэнерги йоагIаш ю, е ший тоъ-ап, е къаьгар юсьеевих. Эводо кхоачаш ца еш йисай цхьайттазлагIча пятилетка планаш, кхы дIаяца дан уьх шера хьалхара шин бетта хьокхамаш а. Кхоачашъьяьяр продукци арахецара, из маьхала яккхара задани.

Хан ухказа шоай коллективе молаш а да молаш а маэлав, малар дIадаккхара, къаьхьегама я бьта а хьаллоацаш тоадара мероприятеи отталь, Рейдаш а яьяц молаш нах бий хьожан, болхлоца га мишта лоI, мукъана хана ухк фу деш да хьажэа. Участка мастераша, начальникаша тIахьожам лоаттабаш балха моттигашка, производстве-ния а служебни а помещеешка. предприяте коа молий хьажаш. Хlанз а вIашагIйодланна и маларца къовсам лоаттабергбола комиссеи.

Заводе болх бечарна юкъе дIахIабарца «Электрой» завода коллектив. Уж спорта юкъеэара, экскурсеш, походаш яра дац хIама дац. Этгара аттагIа йола всдеЙбольни е баскетбольни площадка хьае а нарагIдьяьлан. Из болх нагирхона йоаш а. чакхбаокхаргбар. дIахьожа болна комсомола е профсоюза активисташ хилча.

Коллектива вихар дуцшн пенгаеет арахецаш. Кхаметтех шоашца хьаденна маларах деала де дувшап доладаланата а маьха бIарг Гроэне тIо-ваьлар тхога завода директора М. Хаутова.— Цигача и шоашв тхо объединени а шоана эша мероприятеи а. Со шуна въамаьл деш вагIа мукъа каи болх сена латт тха, — аьнна дIаэахар.

Дувцаюх тахан хьалха сеца латтаи уьхьа болх. Цхьаша эпаш уьх предприятена новкъарле е: е электроэнерги йоагIаш ю, е ший тоъ-ап, е къаьгар юсьеевих. Эводо кхоачаш ца еш йисай цхьайттазлагIча пятилетка планаш, кхы дIаяца дан уьх шера хьалхара шин бетта хьокхамаш а. Кхоачашъьяьяр продукци арахецара, из маьхала яккхара задани.

Хан ухказа шоай коллективе молаш а да молаш а маэлав, малар дIадаккхара, къаьхьегама я бьта а хьаллоацаш тоадара мероприятеи отталь, Рейдаш а яьяц молаш нах бий хьожан, болхлоца га мишта лоI, мукъана хана ухк фу деш да хьажэа. Участка мастераша, начальникаша тIахьожам лоаттабаш балха моттигашка, производстве-ния а служебни а помещеешка. предприяте коа молий хьажаш. Хlанз а вIашагIйодланна и маларца къовсам лоаттабергбола комиссеи.

Заводе болх бечарна юкъе дIахIабарца «Электрой» завода коллектив. Уж спорта юкъеэара, экскурсеш, походаш яра дац хIама дац. Этгара аттагIа йола всдеЙбольни е баскетбольни площадка хьае а нарагIдьяьлан. Из болх нагирхона йоаш а. чакхбаокхаргбар. дIахьожа болна комсомола е профсоюза активисташ хилча.

Малар дIадаккхара болча КПСС ЦК «Заам» тIа терраза тIабахийта дийнад торговле предприятеша беча балхах. Белгалдаьккхад мича, маца, баьнаб дохка мегарга норга бохабу малараш. Назрановски районе цу къаьхьеъа фу ду ха безам хидар тха. Цхьабаьнгьа, цу деша тхо дух тIа ца довлийта гIерташ тхона духьала ца доаккхаш, ца салаш хIама дисанзар Назрановски район мегарга норга бохабу малараш. Этгара хьалха оаха болх дIабалабаьча «ТIаргам» яхача чафе цхийтар тхох районе товарашца Къ. Оздоев.

— Шо фу де дахьхад, ухказа лела шоана бокъо ен-нар малав? — яхаш дIадахьа-ра а хоадахьаяь а дара. Цар шо цифра 240 эзар сомага дIа-дохоаш лаьккхенай.

Дlахо йодача хана маларашца кхы а тIоагIа чам бен-начоа тара да гIулакх. Уж шера февраль бетта 274.2 эзар сома маьха спирта ма-лаш дехкар районе, дIада-хача шера ду юнъаГIа 238.3 эзар сома мара ца хинача.

— Мишта инйсденаш ю? — Респортребсоюза правле-не оттаяьча планаш тIех дала-надац тхо, — йоаь райпо председателча М. Маргазано-ва.

Бакъдап. Уж шера февраль бетта 244 эзар сома ма-ра яцар пан. Из план ихоа-чашъ йолаш 30 эзар сома маьха дехкар продукци бо-хабу маларашца. тIехьарча хана маларашца мах IотIаяккйт-тийд лаьрхIача а Назранов-ски районе малараш дохкил-ра кIезигденнад ала йиш йоацаш данха я уж цифраш.

Тlаячка дувца деанай ма-ларашца дохкаш хинна 30 сог-гIа точка дIаэайлай, болх беш йах мара яц, яхаш, на-гахьа санна цу яхаш хьалха шоозтIакье дехкачул кIезиг-гIа дохкаш ца хилча.

Хьожаргда вай спирта ма-ларашца дохка бокъо а енна-тинаш хьа мичахьа йиллай

Райпо лаахе а йолаш, кIалхIорча этажее йолча уни-версаме ла хьона дезза тайпа малараш дIаэайлаш. Йодар-боаглар чуотта атта долаш моттиг я из. Уллув я Назра-новски автотранспо р т и и предприятеи, тахана яц инкпаи, берий бешаман. Из цIа да. Цул совгIа цу тихана уп-лув я ресторан. Ухказа а дохк корга бохабу маларашца. Гу-нгьа йолаш. Цкъа оттабаьча боарамал тIех малар лаш, тина чура хьачу а нкухьаш, тIо долча мел. Масала, ти-на чура хьадена къаранъ ресторане Iо ца дотгийрах, Iальяй-Юрта ваха Хамхоев из из на малийта духьала тIаяккхина оформитачаш Н. Бисевайх летав. Цох хьабьна-на пайда ба Хамхоев суде за-хари официантка массехи бетта больнице йинкарн.

Спирта малараш дохка харцаха бокъо енпаЙ аьнна хет Экажжыгний - Юрта аг-гара дукхагIа нах тIалаттача, эгIа-лаIа ца школа а йоаь-лаш йолча тихана а. Юстара хилча бакъахьа яр цу тайпа-на заведеиеш.

Уйла йича бакъахьа долаш цхьаьна а да. Хьалха малар-раш дохкача хана районе на-ефина массеиахь а буфеташ хьаьяр. Хlанз фу де эш уж? Хlанан эпаш, цхьабогIа на-хьа дIахIабарца къаркъ дохка ца эше.

Райисполкомча, райпо куг-галхоша теркам тIабахийта бесап тIехдаккхар да уж.

Ш. МОГУШКОВ,
Назранов с к и РОВД ОВХСС полкхагIворот уполномочени.

М.-Б. ЦИЦКИЕВ,
Хь. АУШЕВА,
тха спецкорап.

КПСС XXVII съезда решенеш кхоачашъгергья

ЛАКХЪЕ КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ!

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬА ОАГIУВ

КЕРДАЧА КОТАЛОНАШКА

ЭКОНОМИЧЕСКИ ОБЗОР

Республика производственни коллективаша шин беттa бьяча балха итогаш яьй. Цар къаьгга хьахьокх съезда хьалхара деношкахь цо хьо вебна хенахь дуккхача коллективаша хьинаре кхаьхьийгалга. Ерриге республика хьакIийача продукцин планаш яхкарга шин беттa план тIехкхоачашьй, планал тIех маьхьара яьнкхай ворхI миллион сомгIа сом маьхьара тайп-тайпара продукци. Республика индустре бьяча бIелха тIа пхьоккха дакъа лаьцнар энергетикаша, механизаттахоша, машинашъерашца, агромрозма, гIишлоп индустре, лIигачун кхачани промышленнеца бохьлоша.

Мехнадьттен газа, электроэнергеи, чакхдьккхача мехнадьттахимеи продукташ яхара, мехдьттанапаратура, трактарни принеташ, механизированни электроинструмент арахецара, хьу хьаьрзоаргга, кога гIирс, кIир, вIашгIиеттa ашлибетона конструкцеш сатхдаьин, йIачеи кхачани промышленноста кхы дукхха продукташ арахецара шин беттa программа тIехкхоачашьйгIа.

Республикерча мехдьттахоша шин беттa планаш совгIа дьяккхар 9 эзар тонн мехдьттен 12 миллион кубически метр газ.

1986 шера хьалхара шин беттa хьинаре кхаьхьийгар «Оргтехника» производственни объединене, «Промавтоматика» НПО опытни заводa, «Красный молот», Гроznенски ремонтно-механически, Гг. Ахриева цIергIа «Электроинструмент», «Трансмаш», Гудермески медицински инструменташ, «Автоспецоборудование» яхача опытно-экспериментални заводаш кхы дукхачар.

Шоай таронех предприятеша бинса пайда йибарах арахецa продукци дикка дукхагIа хилар. 1985 шера шин беттa арахийнчул уж шера — цу юкъа 12 процент дукхагIа арахийнар из «Красный молот» заводе, «Оргтехника» яхача производственни объединене — 12 процент, ГI. Ахриева цIергIа «Электроинструмент» заводе — 20 процент, бIе химически заводе — 35 процент, «Терек» яхача объединене — 23 процент, «Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментални заводеи «Аргунводпром» объединене — 14 процент.

Производства эффективность хьаьлюхьаш дола хьо хкаманa а цу юкъа дикка тоаделар. Республика ерриге промышленность хьинйача кхьаьгга овсарле лаьхьара планаш 101,6 процент яхоачашъйгI. Хьара болхлоча дIалаьрхIача 1985 шера цу юкъа хиннучул 0,9 процент лаьчьелар из.

Кхаьхьегама овсарле лаьхьяра планаш дикка тIехкхоачашъйгI «Оргтехника» производственни объединенеи Гудермески «Нефтехимзащасть», «Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментални, «Красный молот» заводе «Промавтоматика» НПО опытни заводий, «Терек» яхача производственни мебельно-дьячан хIаманаш ечa объединене, кхы дукхачар а коллективаша.

Бе а боагIеш лаьхьа мах бе беза кхььегама овсарлаьхьа дукхагIа ешт, хьайбаьча чоь коллективий. Царех я шера болхлочоа дIалаьрхIача 1985 шера цу юкъа хиннучул 0,9 процент лаьчьелар из.

Кхаьхьегама овсарле лаьхьяра планаш дикка тIехкхоачашъйгI «Оргтехника» производственни объединеи Гудермески «Нефтехимзащасть», «Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментални, «Красный молот» заводе «Промавтоматика» НПО опытни заводий, «Терек» яхача производственни мебельно-дьячан хIаманаш ечa объединене — 23,4 процент, кхы цхьаьнолча предприятеше.

Продукци планаш яхкарга 1986 шера шин беттa план кхоачашъйнарга республикерча 11 предприяте. Царех я цемзитни, «Пищемаш», электромеханически, гIишлоп управленне Гроznенски ашьбетона конструкцеш, реланотехнически заводий, Гроznенски ногa гIирс беча фабрике, Октябрьски консервни заводa, кхы цхьаьнолча предприятеий коллективаш. Цу предприятеша потребителенаша дIа ма кхоачийнар йита продукци шиъы ахи миллион сома маьхьа я.

Январехь февраьен хьалхьа боолаьмга дIа ца кхоачашъйнар цIер 19 эзар тонн цемент, 1,1 миллион сетта кирпишки, 11 эзар радиоприемникаш, 53 тонн хьоменгIеташ изделлеш кхы-йола продукцеш.

Дукхахьа предприятешка е йоаттIача тайпара йоакхо иш экономика дегIаьхьувар сих-дара йолча керттерча фантора — кхььегама овсарле лаьхьяра. ДIахо ла мегаргдолаш дац кхььегама овсарле лаьхьяра шин беттa план республикерча 16 предприяте кхоачаш ца яь. Цу юкъара заданин кхоачаш ца еш аттара чоагIаргIа тIехьа-юсамарех я цементни завод, мехнарьер, «Чененингустройматериалы» производственни объединени, прядильно-тканьки объединени, кхыяраш.

Болх дикагIа дIабахийтара, кхььегама овсарле лаьхьяра керттерчарех цIа да тIехьабегам вIашгIехьабехкха бригадин бригадир юкъейоалар. Цхьаьнолча предприятешка шерра юкъейоалаьй из, хIаьта вокхасахьа дувцар мара практически ден хIама дац ну хьа-кхьеьха. Республика промышленность бIарчча хьайлача бригадин формаца юкъейоа болхлоh 70 процент ба. «Гроznефтеоргсинтез» объединене — 72 процент, «Гроznефть» объединене — 73 процент, «Красный молот» заводе — 72 процент, «Аргунводпром» объединене — 76 процент, хIаьта «Трансмаш» заводе 49 процент марa юкъейоабаш болхлой бригадин формаца, Гроznенски ашьбетона конструкцей заводе — 59 процент, «Электроинструмент» заводе — 62 процент.

ХIанзаца хозрасчета тIа яьккха цхьаьккха бригада иш «Электроинструмент», «Пищемаш», цементни заводаша, «Севкавнефтегазапереработка» яхача производственни объединенеи, кхы дукхача предприятешка.

ХIанзаца кердача хьисапе бохкха лоархIам болаш да арахецa продукци дикка дIахилийтар. Республикерча дукхахьа коллективаша цу лостамагIа хоадамболлаш болх бу. Промышленни предприяти яхоалаца пхьоккха дакъа паччахьалкхен дикка Знак йолаш арахецаш я. Из-ишта даие а, хьалха санна дувцаре претензеш ю качаш продукташа — шурий, маьхьа-булочни изделенташ, ишттa йIачеи промышленноста продукцеш — юга гIирс, трикотажний швейнни изделеташ. ГОСТ-ей технически хьалашен дIа ма деххара йолча продукци арахецарех дикка лаьцнеш ахььгар дIабахача шин беттa Гроznенски молкомбинате. Гроznенски консервни заводе, швейни производственне объединене, Назрановски трикотажни фабрике, Гроznенски ногa гIирс беча фабрике.

1986 — 1990 шерашкен 2000 шерагa яхачаьлца йолча юкъен СССР дегIаьхьувала Керттерча лостамашца делташ ма дацнарг, производственни коллективаша хьалхашка латтача деххарех лоархIамегIа дар да. хьалхьа эца товараш цIа яхкарга арахецаш ахььгар дIабахача шин беттa Гроznенски молкомбинате. Гроznенски консервни заводе, швейни производственне объединене, Назрановски трикотажни фабрике, Гроznенски ногa гIирс беча фабрике.

1986 — 1990 шерашкен 2000 шерагa яхачаьлца йолча юкъен СССР дегIаьхьувала Керттерча лостамашца делташ ма дацнарг, производственни коллективаша хьалхашка латтача деххарех лоархIамегIа дар да. хьалхьа эца товараш цIа яхкарга арахецаш ахььгар дIабахача шин беттa план 82 процент марa яхоачашъйнар, кога гIирс беча фабрика — 92 процент, электромеханически заводa ремонтно механически предприяте — 67 процент. Дукхахьа ну предприятеша дIа ду шин бисий лаьа миллион сомгIа сома маьхьа продукци.

Цу предприятеий кулгалхошнара хьадеха деза хьамьлишнарг гIулакхаш ма-бен баргIа уж. ааьна. Кхы дикагIа латташ культбытa товараш арахецаргга а.

Цхьаьнолча участкашна довгIача хьисапе доал дац, оргинизованность яц, доагIгIаш дар хьадехаш надрашкара, коллективашка белгалъяьккха мероприятеш ца тIа ю ос. ТIаийца решенеш яхоачашъйнар. Производственни коллективашта знанн дола новкъьосчаш дац ерриге Октябрьски консервни завода, кхы цхьаьнолча предприятей коллективаш. Цу предприятеша потребителенаша дIа ма кхоачийнар йита продукци шиъы ахи миллион сома маьхьа я.

Январехь февраьен хьалхьа боолаьмга дIа ца кхоачаш йнар цIер 19 эзар тонн цемент, 1,1 миллион сетта кирпишки, 11 эзар радиоприемникаш, 53 тонн хоменгIеташ изделлеш кхы-йола продукцеш.

Дукхахьа предприятешка е йоаттIача тайпара йоакхо иш экономика дегIаьхьувар сих-дара йолча керттерча фантора — кхььегама овсарле лаьхьяра. ДIахо ла мегаргдолаш дац кхььегама овсарле лаьхьяра шин беттa план республикерча 16 предприяте кхоачаш ца яь. Цу юкъара заданин кхоачаш ца еш аттара чоагIаргIа тIехьа-юсамарех я цементни завод, мехнарьер, «Чененингустройматериалы» производственни объединени, прядильно-тканьки объединени, кхыяраш.

Болх дикагIа дIабахийтара, кхььегама овсарле керттерчарех цIа да тIехьабегам вIашгIехьабехкха бригадин бригадир юкъейоалар. Цхьаьнолча предприятеша шерра юкъейоалаьй из, хIаьта вокхасахьа дувцар мара практически ден хIама дац ну хьакхьеьха. Республика промышленность бIарчча хьайлачаца бригадин формаца юкъейоа болхлоh 70 процент ба. «Гроznефтеоргсинтез» объединене — 72 процент, «Гроznефть» объединене — 73 процент, «Красный молот» заводе — 72 процент, «Аргунводпром» объединене — 76 процент, хIаьта «Трансмаш» заводе 49 процент марa юкъейоабаш болхлой бригадин формаца, Гроznенски ашьбетона конструкцей заводе — 59 процент, «Электроинструмент» заводе — 62 процент.

ХIанзаца хозрасчета тIа яьккха цхьаьккха бригада иш «Электроинструмент», «Пищемаш», цементни заводаша, «Севкавнефтегазапереработка» яхача производственни объединенеи, кхы дукхача предприятешка.

ХIанзаца кердача хьисапе бохкха лоархIам болаш да арахецa продукци дикка дIахилийтар. Республикерча дукхахьа коллективаша цу лостамагIа хоадамболлаш болх бу. Промышленни предприяти яхоалаца пхьоккха дакъа паччахьалкхен дикка Знак йолаш арахецаш я. Из-ишта даие а, хьалха санна дувцаре претензеш ю качаш продукташа — шурий, маьхьа-булочни изделенташ, ишттa йIачеи промышленноста продукцеш — юга гIирс, кIир, трикотажний швейнни изделеташ. ГОСТ-ей технически хьалашен дIа ма деххара йолча продукци арахецарех дикка лаьцнеш ахььгар дIабахача шин беттa Гроznенски молкомбинате. Гроznенски консервни заводе, швейни производственне объединене, Назрановски трикотажни фабрике, Гроznенски ногa гIирс беча фабрике.

1986 — 1990 шерашкен 2000 шерагa яхачаьлца йолча юкъен СССР дегIаьхьувала Керттерча лостамашца делташ ма дацнарг, производственни коллективаша хьалхашка латтача деххарех лоархIамегIа дар да. хьалхьа эца товараш цIа яхкарга арахецаш ахььгар дIабахача шин беттa план 82 процент марa яхоачашъйнар, кога гIирс беча фабрика — 92 процент, электромеханически заводa ремонтно механически предприяте — 67 процент. Дукхахьа ну предприятеша дIа ду шин бисий лаьа миллион сомгIа сома маьхьа продукци.

Цу предприятеий кулгалхошнара хьадеха деза хьамьлишнарг гIулакхаш ма-бен баргIа уж. ааьна. Кхы дикагIа латташ культбытa товараш арахецаргга а.

Цхьаьнолча участкашна довгIача хьисапе доал дац, оргинизованность яц, доагIгIаш дар хьадехаш надрашкара, коллективашка белгалъяьккха мероприятеш ца тIа ю ос. ТIаийца решенеш яхоачашъйнар. Производственни коллективашта знанн дола новкъьосчаш дац ерриге Октябрьски консервни завода, кхы цхьаьнолча предприятей коллективаш. Цу предприятеша потребителенаша дIа ма кхоачийнар йита продукци шиъы ахи миллион сома маьхьа я.

Наха беча балхата хьаьнар, тIадилда гIулакх мишта яхоачашду ыъжжар ерригача чоь-литина керттердар дI. — из ленински формула хиннай, вай вахара закон а да.

Берригача советски наха сания, Нохч-ГIалгIай АССР кхььегамкошта. КПСС XXVII съездо хьалхашка а оттадь, яхоачашде дезаш дола декхараш дешхкийн дикка бехктокхаме да.

Коллективера гIулакхаш дика дIагIоргдан, социалистически яхь шерра йоаркъа цIийай, хIара кхььегамкоча, бригадина, цеха карагIдьнйар массанена дIадовзаргдола хьелаш вIашгIеспьдьяча деш. Из дика кхиъдар Гроznенски ремонтно-механически завода цхьоалагIча цеха коммунисташе. Цудухьа докхий толкмаш доха аьттуе а баьккхаб цар. ЦхьаьттелагIча пятилетка шерашка 40 процента тIех тIакхиттаб укказа производства боарам.

ВеттIалнел совгIа саг ва Абубакаров Мовлад керте латтара цхьоалагIча цеха интернациональни коллективе. Иронка ю цеха партийни организацин — верриге а 15 саг ва уж. ХIара парте член тIаУоагIвьаьв белгалъяьна цхьаьнагIа хьаьнар. Цхьаьнолча участкаша. Цитара ГIулакхаш ю-тIакхиттаб укказа дIа ма деххара йоаркъа цIийай, хIара кхььегама овсарле лаьхьяра планаш 101,6 процент яхоачашъйгI. Хьара болхлоча дIалаьрхIача 1985 шера цу юкъа хиннучул 0,9 процент лаьчьелар из.

Кхаьхьегама овсарле лаьхьяра планаш дикка тIехкхоачашъйгI «Оргтехника» производственни объединеи Гудермески «Нефтехимзащасть», «Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментални, «Красный молот» заводе «Промавтоматика» НПО опытни заводий, «Терек» яхача производственни мебельно-дьячан хIаманаш ечa объединене — 23,4 процент, кхы цхьаьнолча предприятеше.

Продукци планаш яхкарга 1986 шера шин беттa план кхоачашъйнар республикерча 11 предприяте. Царех я цемзитни, «Пищемаш», электромеханически, гIишлоп управленне Гроznенски ашьбетона конструкцей, реланотехнически заводий, Гроznенски ногa гIирс беча фабрике, Октябрьски консервни заводa, кхы цхьаьнолча предприятей коллективаш. Цу предприятеша потребителенаша дIа ма кхоачийнар йита продукци шиъы ахи миллион сома маьхьа я.

Январехь февраьен хьалхьа боолаьмга дIа ца кхоачашъйнар цIер 19 эзар тонн цемент, 1,1 миллион сетта кирпишки, 11 эзар радиоприемникаш, 53 тонн хоменгIеташ изделлеш кхы-йола продукцеш.

Дукхахьа предприятешка е йоаттIача тайпара йоакхо иш экономика дегIаьхьувар сих-дара йолча керттерча фантора — кхььегама овсарле лаьхьяра. ДIахо ла мегаргдолаш дац кхььегама овсарле лаьхьяра шин беттa план республикерча 16 предприяте кхоачаш ца яь. Цу юкъара заданин кхоачаш ца еш аттара чоагIаргIа тIехьа-юсамарех я цементни завод, мехнарьер, «Чененингустройматериалы» производственни объединени, прядильно-тканьки объединени, кхыяраш.

Болх дикагIа дIабахийтара, кхььегама овсарле керттерчарех цIа да тIехьабегам вIашгIехьабехкха бригадин бригадир юкъейоалар. Цхьаьнолча предприятеша шерра юкъейоалаьй из, хIаьта вокхасахьа дувцар мара практически ден хIама дац ну хьакхьеьха. Республика промышленность бIарчча хьайлачаца бригадин формаца юкъейоа болхлоh 70 процент ба. «Гроznефтеоргсинтез» объединене — 72 процент, «Гроznефть» объединене — 73 процент, «Красный молот» заводе — 72 процент, «Аргунводпром» объединене — 76 процент, хIаьта «Трансмаш» заводе 49 процент марa юкъейоабаш болхлой бригадин формаца, Гроznенски ашьбетона конструкцей заводе — 59 процент, «Электроинструмент» заводе — 62 процент.

ХIанзаца хозрасчета тIа яьккха цхьаьккха бригада иш «Электроинструмент», «Пищемаш», цементни заводаша, «Севкавнефтегазапереработка» яхача производственни объединенеи, кхы дукхача предприятешка.

ХIанзаца кердача хьисапе бохкха лоархIам болаш да арахецa продукци дикка дIахилийтар. Республикерча дукхахьа коллективаша цу лостамагIа хоадамболлаш болх бу. Промышленни предприяти яхоалаца пхьоккха дакъа паччахьалкхен дикка Знак йолаш арахецаш я. Из-ишта даие а, хьалха санна дувцаре претензеш ю качаш продукташа — шурий, маьхьа-булочни изделенташ, ишттa йIачеи промышленноста продукцеш — юга гIирс, кIир, трикотажний швейнни изделеташ. ГОСТ-ей технически хьалашен дIа ма деххара йолча продукци арахецарех дикка лаьцнеш ахььгар дIабахача шин беттa Гроznенски молкомбинате. Гроznенски консервни заводе, швейни производственне объединене, Назрановски трикотажни фабрике, Гроznенски ногa гIирс беча фабрике.

1986 — 1990 шерашкен 2000 шерагa яхачаьлца йолча юкъен СССР дегIаьхьувала Керттерча лостамашца делташ ма дацнарг, производственни коллективаша хьалхашка латтача деххарех лоархIамегIа дар да. хьалхьа эца товараш цIа яхкарга арахецаш ахььгар дIабахача шин беттa план 82 процент марa яхоачашъйнар, кога гIирс беча фабрика — 92 процент, электромеханически заводa ремонтно механически предприяте — 67 процент. Дукхахьа ну предприятеша дIа ду шин бисий лаьа миллион сомгIа сома маьхьа продукци.

Цу предприятеий кулгалхошнара хьадеха деза хьамьлишнарг гIулакхаш ма-бен баргIа уж. ааьна. Кхы дикагIа латташ культбытa товараш арахецаргга а.

Цхьаьнолча участкашна довгIача хьисапе доал дац, оргинизованность яц, доагIгIаш дар хьадехаш надрашкара, коллективашка белгалъяьккха мероприятеш ца тIа ю ос. ТIаийца решенеш яхоачашъйнар. Производственни коллективашта знанн дола новкъьосчаш дац ерриге Октябрьски консервни завода, кхы цхьаьнолча предприятей коллективаш. Цу предприятеша потребителенаша дIа ма кхоачийнар йита продукци шиъы ахи миллион сома маьхьа я.

Наха беча балхата хьаьнар, тIадилда гIулакх мишта яхоачашду ыъжжар ерригача чоь-литина керттердар дI. — из ленински формула хиннай, вай вахара закон а да.

Берригача советски наха сания, Нохч-ГIалгIай АССР кхььегамкошта. КПСС XXVII съездо хьалхашка а оттадь, яхоачашде дезаш дола декхараш дешхкийн дикка бехктокхаме да.

ХIаравар бехктокхаме ва

Коллективера гIулакхаш дика дIагIоргдан, социалистически яхь шерра йоаркъа цIийай, хIара кхььегамкоча, бригадина, цеха карагIдьнйар массанена дIадовзаргдола хьелаш вIашгIеспьдьяча деш. Из дика кхиъдар Гроznенски ремонтно-механически завода цхьоалагIча цеха коммунисташе. Цудухьа докхий толкмаш доха аьттуе а баьккхаб цар. ЦхьаьттелагIча пятилетка шерашка 40 процента тIех тIакхиттаб укказа производства боарам.

ВеттIалнел совгIа саг ва Абубакаров Мовлад керте латтара цхьоалагIча цеха интернациональни коллективе. Иронка ю цеха партийни организацин — верриге а 15 саг ва уж. ХIара парте член тIаУоагIвьаьв белгалъяьна цхьаьнагIа хьаьнар. Цхьаьнолча участкаша. Цитара ГIулакхаш ю-тIакхиттаб укказа дIа ма деххара йоаркъа цIийай, хIара кхььегама овсарле лаьхьяра планаш 101,6 процент яхоачашъйгI. Хьара болхлоча дIалаьрхIача 1985 шера цу юкъа хиннучул 0,9 процент лаьчьелар из.

Кхаьхьегама овсарле лаьхьяра планаш дикка тIехкхоачашъйгI «Оргтехника» производственни объединеи Гудермески «Нефтехимзащасть», «Союзавтоматстром» ВНПО опытно-экспериментални, «Красный молот» заводе «Промавтоматика» НПО опытни заводий, «Терек» яхача производственни мебельно-дьячан хIаманаш ечa объединене — 23,4 процент, кхы цхьаьнолча предприятеше.

Продукци планаш яхкарга 1986 шера шин беттa план кхоачашъйнар республикерча 11 предприяте. Царех я цемзитни, «Пищемаш», электромеханически, гIишлоп управленне Гроznенски ашьбетона конструкцей, реланотехнически заводий, Гроznенски ногa гIирс беча фабрике, Октябрьски консервни заводa, кхы цхьаьнолча предприятей коллективаш. Цу предприятеша потребителенаша дIа ма кхоачийнар йита продукци шиъы ахи миллион сома маьхьа я.

Январехь февраьен хьалхьа боолаьмга дIа ца кхоачашъйнар цIер 19 эзар тонн цемент, 1,1 миллион сетта кирпишки, 11 эзар радиоприемникаш, 53 тонн хоменгIеташ изделлеш кхы-йола продукцеш.

Дукхахьа предприятешка е йоаттIача тайпара йоакхо иш экономика дегIаьхьувар сих-дара йолча керттерча фантора — кхььегама овсарле лаьхьяра. ДIахо ла мегаргдолаш дац кхььегама овсарле лаьхьяра шин беттa план республикерча 16 предприяте кхоачаш ца яь. Цу юкъара заданин кхоачаш ца еш аттара чоагIаргIа тIехьа-юсамарех я цементни завод, мехнарьер, «Чененингустройматериалы» производственни объединени, прядильно-тканьки объединени, кхыяраш.

Болх дикагIа дIабахийтара, кхььегама овсарле керттерчарех цIа да тIехьабегам вIашгIехьабехкха бригадин бригадир юкъейоалар. Цхьаьнолча предприятеша шерра юкъейоалаьй из, хIаьта вокхасахьа дувцар мара практически ден хIама дац ну хьакхьеьха. Республика промышленность бIарчча хьайлачаца бригадин формаца юкъейоа болхлоh 70 процент ба. «Гроznефтеоргсинтез» объединене — 72 процент, «Гроznефть» объединене — 73 процент, «Красный молот» заводе — 72 процент, «Аргунводпром» объединене — 76 процент, хIаьта «Трансмаш» заводе 49 процент марa юкъейоабаш болхлой бригадин формаца, Гроznенски ашьбетона конструкцей заводе — 59 процент, «Электроинструмент» заводе — 62 процент.

ХIанзаца хозрасчета тIа яьккха цхьаьккха бригада иш «Электроинструмент», «Пищемаш», цементни заводаша, «Севкавнефтегазапереработка» яхача производственни объединенеи, кхы дукхача предприятешка.

ХIанзаца кердача хьисапе бохкха лоархIам болаш да арахецa продукци дикка дIахилийтар. Республикерча дукхахьа коллективаша цу лостамагIа хоадамболлаш болх бу. Промышленни предприяти яхоалаца пхьоккха дакъа паччахьалкхен дикка Знак йолаш арахецаш я. Из-ишта даие а, хьалха санна дувцаре претензеш ю качаш продукташа — шурий, маьхьа-булочни изделенташ, ишттa йIачеи промышленноста продукцеш — юга гIирс, кIир, трикотажний швейнни изделеташ. ГОСТ-ей технически хьалашен дIа ма деххара йолча продукци арахецарех дикка лаьцнеш ахььгар дIабахача шин беттa Гроznенски молкомбинате. Гроznенски консервни заводе, швейни производственне объединене, Назрановски трикотажни фабрике, Гроznенски ногa гIирс беча фабрике.

1986 — 1990 шерашкен 2000 шерагa яхачаьлца йолча юкъен СССР дегIаьхьувала Керттерча лостамашца делташ ма дацнарг, производственни коллективаша хьалхашка латтача деххарех лоархIамегIа дар да. хьалхьа эца товараш цIа яхкарга арахецаш ахььгар дIабахача шин беттa план 82 процент марa яхоачашъйнар, кога гIирс беча фабрика — 92 процент, электромеханически заводa ремонтно механически предприяте — 67 процент. Дукхахьа ну предприятеша дIа ду шин бисий лаьа миллион сомгIа сома маьхьа продукци.

Цу предприятеий кулгалхошнара хьадеха деза хьамьлишнарг гIулакхаш ма-бен баргIа уж. ааьна. Кхы дикагIа латташ культбытa товараш арахецаргга а.

Цхьаьнолча участкашна довгIача хьисапе доал дац, оргинизованность яц, доагIгIаш дар хьадехаш надрашкара, коллективашка белгалъяьккха мероприятеш ца тIа ю ос. ТIаийца решенеш яхоачашъйнар. Производственни коллективашта знанн дола новкъьосчаш дац ерриге Октябрьски консервни завода, кхы цхьаьнолча предприятей коллективаш. Цу предприятеша потребителенаша дIа ма кхоачийнар йита продукци шиъы ахи миллион сома маьхьа я.

Наха беча балхата хьаьнар, тIадилда гIулакх мишта яхоачашду ыъжжар ерригача чоь-литина керттердар дI. — из ленински формула хиннай, вай вахара закон а да.

Берригача советски наха сания, Нохч-ГIалгIай АССР кхььегамкошта. КПСС XXVII съездо хьалхашка а оттадь, яхоачашде дезаш дола декхараш дешхкийн дикка бехктокхаме да.

Назрановски районна «Знаменский» совхоза № 2 йолча ферма доярка я Точиева Абукара Мадина. Дика дIадоладац цо шийттаьлIча пятилетка хьалхара шу. Январь беттa йара ше беттa-ча Iаттагара 395 килограмм шура яьккхий Мадинас. Толаме кхъьег февраль беттa а. ХIама дийнахьа йара Iаттагара Точиевас йойнахар — 12—13 килограммага дIакхьовлий.

Хьинаре кхъьийгад социалистически яхь хьалхалатташ хьайнаIча доярка Точиева Мадина.

Хувцалуш хIама дац

КПСС XXVII съезда решенеш тIа белгалдьяьккхад: «Кхъьеста бокхача лоарIаме а, продукци дикка оьлангара дена тоазр. Цу гIулакха пайда оца боагIа материальни административни воздействие бергIача пи-законех. Дикал лакхъ̆ра держар хIара комминиста, хIара советски сага гIулакх а хинна дIаотта деза».

Са безам бар цу хьанъехьа Нохч-ГIалгIай АССР мотт̆ергача промышленноста министерстваца чуйоаГIача «Металлист» яхача заводо арахецаца продукцех дуцца. 1962 — 1965 шерашца стандартизацеи метрологеи республиканскин центро кйойтаса тохкамаш дадъ цу предприяте арахецаца продукцеи дикалга хьожаш. Цхьаьттаза гучадьялнад стандарташа дIадехкача бесса продукци йоацIца. Из ла кхы-тальй. Тинта 1985 шера 32 эзар сома маьхьа продукци йохка боньо ца луш брак йир.

Прокуратурера тха центрон дьяьв тохкамаша гучадьялкхар у соахка апрелен июлен бетташка па дохкийтас соцдедь доллашехьа завода директора Ч. Халисова 53,3 эзар сома маьхьа дейкаши металлически йолхьингнаши дехкалга. Цу тайпара массеин эзар сома маьхьа кхьийола тайп-тайпара продукци а ехнарр «Промтоварь» яхача объединенеи «Росхозторга» сагатеи.

Уьжжа цхьа тангар оттаьшина йохка продукци брак йолаш йолга шаьрна хоашше объединенеи баьан хьа хIана нийай из заводатера, цар бо-ьо мичай из де?

Завода склаьдина уьж шера январь беттa 214 эзар сома маьхьа продукци Iайнар. Норма хIоаттаьр 66 эзар сома маьхьа марa йоацача. Из дувзаделна да во продукци хьаьрцен доал ца дарца.

Брак йолча продукци арахецарах из юха тоаларга дуьхьа ресурсаш дIахьийтарехь товарни лоастадара договорни дехкарех да ца хIаийтарех 17 эзар сом гIод технад заводо. Цу тайпа хьал оттарех продукци из арахецара дIан хьоачашъйц.

Уьжжа цхьарчоа производственна кулгалдеш, цунга бIарг лоаркъи, юх дог лаьаш сар ейй хьоГI, яха хаттарах отт.

Продукце дикала хьокхамашка хьежачул тIехьарIа гучадьсал предприяте кулгалхошна цу дьяьсе ма барца бекхтокхаме ца хьатебеча. Из ишттa хиларе тешал деш да технологически дисциплина лоха хилар, вадраш лерттIа дIанисьдьяь ца тIехьар. Из сахьан долаш дукха мах балхара дIабувл, кердаьрашт хьанийбу. Дукхаьл 1985 шера 40 сар дIаваьнаш заводера, хьайийаш 50. Цу масало цIайхьа а

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиуме

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума арГIанара заседани хIинзар «Республика граждананаша идейно-нравственни хетам балара, социалистически законношти правоприядолу чIоагIъара хьакъехьара Нохч-ГIалгIай / АССР халкъа депутатий Советан лоарлIам ланкбарах» бола НГIАССР Лакхехьарча Совета иттлагIча сесси сецам кхоачашдеш Урус-Мартана районна халкъа депутатий Советаца бола Совета Президиумо председателе В. Г. Тхеболькьова докладера. Президиумо белгалдаьккхара районна халкъа депутатий Советаша, нарна карайолча органашна районни партийни организационно шерашца деш бахьанехоштен бахача нахан кхетам балара болх загIабаьхна тоабеш, бити салойIинера йоагIа куийташ кIезига лоаца хIама дац хIинар. Райо не хьалI 3 культурно-спортивни комплекс, кхетам балара декхаран кхоачашдеш, культурно-массовни спортивни-унахIденои болх органашна тоабеш тайп-тайнарча учреждений организационни работникаша опыт IаIбаш.

Айденаш кхъхьеларамхой общественни хIинар, цар динарIа салоI. Районе йу нарна ветеранаша деца детскомата-тически сайренаш, читательски конференцеи, промышленносте-ергера заседанеи, спортивни-техни-чески сценаш, художественни самодеятельности коллективаша болх эргабаьхча тоабеш тайп-тайнарча учреждений организационни работникаша опыт IаIбаш.

Культурно-просветительни учреждеи бохьонан лорга ярь ергонашца цхьана лоарлIам хIинзар, ух хьоачашдеш хIетте-ваздадь гIулакхаш деш, ух хьоачашдеш хIинар. Районе йоагIа хIамахой общественни хIинар, цар динарIа салоI. Районе йу нарна ветеранаша деца детскомата-тически сайренаш, читательски конференцеи, промышленносте-ергера заседанеи, спортивни-техни-чески сценаш, художественни самодеятельности коллективаша болх эргабаьхча тоабеш тайп-тайнарча учреждений организационни работникаша опыт IаIбаш.

Айденаш кхъхьеларамхой общественни хIинар, цар динарIа салоI. Районе йу нарна ветеранаша деца детскомата-тически сайренаш, читательски конференцеи, промышленносте-ергера заседанеи, спортивни-техни-чески сценаш, художественни самодеятельности коллективаша болх эргабаьхча тоабеш тайп-тайнарча учреждений организационни работникаша опыт IаIбаш.

Культурно-просветительни учреждеи бохьонан лорга ярь ергонашца цхьана лоарлIам хIинзар, ух хьоачашдеш хIетте-ваздадь маларг мелграш кIезига, малара тIатIоаца доаца, нах баха моттигаш тоаца, нах баха моттигаш тоаца, нах баха моттигаш то

Сердало

Интернационалисташ кхебеш

ИШТТА ДАХ ТХО

Бераша хозахеташ яр Советски Союза пхиъта союзни республикаша, хиъна а кийчъа хиъна а пхиъта республика — пхиъта йиша» яха сайре. Цу сайренга кийлуш хIара пионерски отряда цхьаъна сомавин республика вахарах, дипача нахах, сийлен моттигех, халъха бодахмах, культурах дийнар. Цига оаха бийкабар районе тIемех кхъхьегамен ветераташ, производстве а юртбоахаме а хьалхе лелераш. Оаха концертни номераш гейтар царгIа, цу республикашта хетаяь стихаш йийшар. Ишттта массанена а хозахеташ чакхъьалбар 4 «а» классерга бераша кийчъа тIемех «маьх — масса хьалхей корта» яха сайре. Цига дийнар ялат кхедеча дукхаъна хаза кхъьегарах, из хозараде а цун кхомбе а безилтах.

Каст-каста хуьл тхо долчуьа тха шефаш «Электроинструмент» заводе болххлой. ИъьлагIчен яхлагIчен классий дешархой классни сахьат долаш бахьнабар заводе хьалхарера лелаю болххлой, кхъьхьегама ветеранаш Шадьжев Осман, Сулгуьгова Насипхан, йиштта тIема а кхъьхьегама а ветераташ Пиэтуглинна Марлика Иливенна, Грецценко Таисия Ильиничча. Цар бераша та дийцар машар бахьан вай пирте а правительство а, хозатабева кхоьсаме дакъа лаца хIара советски сага делхар долгах.

Машар тIоагIбеча вай лоацаш дола дакъа да, бераш, таханн дика болх бар, дика дешар вынна белгалдаьккхар тIема а кхъьхьегама а ветераваша.

Дукха пайдане гIуланкаш чакхдоах школерча интернационалын дотагIала клуба доагIашхонча. Кхаьхьаш дIаъа хадеш цар дотагIал леладу Чехословакерча, Вьетнамерча, ГДР-рча бераша. Каст-каста хуьл уьш шоай лоацалкот — Кьузбаседа-Хlирий республика школаша хьоашалгIа бахе. Кхьасста дотагIал да цар Кьузбаседа-Хlирий АССР Притородни районерча № 8 йолча школа хиндоацаша. Цхьана вIашагIа а хинйте сайренаш ю, цхьана цIейIи, оаха первой леолу. Йиштта, дукха ха йоацаш хиннача цхьан вIашагIкхетарге кхайнайр «СССР халкъий лешисий» дотагIаьлга яха программа кийчъера йола конкурс. Цига хьалхара моттиг яьккхар тха 4 «а» классерча пионераша.

Тха клубе кхо сенди я «Са Дахье СССР», «Тайпатайпара галстуьк дотагIаьл», «Машера почтамт» яхаш я тар цIераш.

4-классера дахьна 10 классаша кхачалца болча дешархоша дакъа лоац ЮНIА-ла балха хьоашалгIа. Оа седаннеша оаха дувц дувцен тIа машар хилийтар духьа къьсаман лоаттабева кагирхоех, шоай интернационалын денхар кхоачашдеча.

ИъьнахчаI гойтача школа выпускниех, денал долча американски школьницаш Самманта Смитах.

Дешархоша юкъера интернационалын дотагIал дуьйцаш дукха стенаш я пенгазеташ а кийчду оаха. Хlинца уьш деношка яъьнача антифашиста Ди деадеш дакъа лаьцар тха шюмерашна комсомольцаш.

«Космоса — машар, лаьттанна — маьх» яха плакат дарах. Виктор Харламов космонавт, ишлеш дахарах районе хьалхара моттиг яьккхар оаха. Иъьнийл а йийлий а цхьатарра терком тIаьшш я хоъьанашца тIемех кхетам луш йола урокаш. Ухъаза да гойтама дукха гIирсаш, хоза кийчъьв я лоарамзаника мIйнис. Иштта, ала деза, тха бераштта тIоагIа еза спорт. Из гIуланх дика хоош а бераштта спорт езайолийташ а къьхьегама спорт преподавателеа М. А. Саналова. Цудухьв районна а городской а дукххача спортивни яхьашка тха дешархоша хьалхара моттигаш яьлийташ и